

DECIZIE

23 septembrie 2015
Chișinău

municipiul

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, Judecător – Svetlana Filincova,
Judecători – Dumitru Mardari, Maria Ghervas,
Elena Covalenco, Sveatoslav
Moldovan

Examinînd recursul declarat de către avocatul în bază de mandat, Pavel Zamfir, în interesele lui Ghenadie Trifan,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Trifan împotriva lui Ghenadie Trifan privind partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și acțiunea reconvențională înaintată de Ghenadie Trifan cu privire la partajarea bunurilor și includerea datoriei de 15.000 euro în bunurile supuse partajării

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de Lilia Trifan și Ghenadie Trifan,

a c o n s t a t a t :

La 26 iulie 2012 Lilia Trifan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghenadie Trifan, solicitînd partajarea proprietății în devălmășie, cu atribuirea în proprietatea ei a apartamentului cu patru odăi din mun. Chișinău, str. Mihai Sadoveanu 24/5, ap.53, subsolurile cu suprafața de 6,6 m.p. și 7.0 m.p., situate în blocul nr.2 – str. Mihai Sadoveanu 24/5 și garajul cu suprafața de 20,7 m.p., situat în blocul locativ menționat.

În motivarea acțiunii a indicat că s-a aflat în căsnicie cu Ghenadie Trifan de la 12 octombrie 1998, căsătoria fiind înregistrată în Primăria s. Jora de Mijloc, cu nr. 081897. Căsătoria a fost desfăcută la 09 iulie 2012. Din căsătorie, la 15 noiembrie 1998 s-a născut fiica Cătălina Trifan. În timpul căsniciei au dobîndit următoarele bunuri: 2 apartamente, cu trei odăi - amplasat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn 12, ap.20, valoarea căruia potrivit ÎS „Cadastru” este de 41 614

lei și cu patru odăi -situat în mun. Chișinău, str. Mihai Sadoveanu 24/5, ap.53, costul căreia potrivit ÎS „Cadastru” este de 84 000 lei, un automobil de marca BMW - X5, n/î K TG 005, a/p 2008, în valoare de 50 000 euro sau echivalentul a 750 000 lei, înregistrat după pîrît, subsoluri cu suprafața de 6,6 m.p., 7.0 m.p., situat în blocul nr. 2 - str. Mihai Sadoveanu 24/5, valoarea cărora este 24 000 lei, garaj cu suprafața de 20,7 m.p. în valoare de 45 000 lei, situate în blocul locativ menționat. Deoarece nu este posibilă partajarea averii dobîndite în timpul căsătoriei pe cale amiabilă, a fost nevoită de a se adresa în instanța de judecată pentru partajarea bunurilor comune în devălmășie, întemeindu-și acțiunea conform art. 19, 20, 25 din Codul Familiei și art.370-371, 373 din Cod Civil.

În cadrul judecării pricinii, Lilia Trifan, prin intermediul avocatului Kușnir Mariana și-a concretizat cerințele, solicitînd atribuirea apartamentului nr.53, din str. Mihai Sadoveanu 24/5, mun. Chișinău, cu patru odăi; subsolurilor cu suprafața de 6,6 m.p. și 7.0 m.p., situate în blocul nr.2 - str. Mihai Sadoveanu 24/5, a garajului cu suprafața de 20,7 m.p., situat în blocul locativ menționat, iar restul bunurilor să fie transmise lui Ghenadie Trifan.

În cursul examinării pricinii, Ghenadie Trifan, prin intermediul reprezentantului Iurie Florea, a depus o cerere reconvențională împotriva Liliei Trifan privind partajul averii proprietate comună în devălmășie.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că pentru procurarea bunurilor imobile în cauză au fost nevoiți să împrumute bani în suma totală de 15 000 Euro de la cetățeanul Republicii Italiene, Bagarotto Pierluigi. După mai multe discuții purtate cu Lilia Trifan privind partajarea bunurilor pe calea concilierii, nu s-a reușit atingerea unui compromis, motiv pentru care a depus acțiunea reconvențională.

Consideră că, la partajare urmează să se țină cont de aportul fiecăruia dintre soți la dobîndirea acestor bunuri, de faptul că apartamentul din str. M. Sadoveanu 24/5, ap. 53, garajul și construcțiile auxiliare cu nr.10 și 11 se află pe aceeași adresă, în aceeași casă și constituie de fapt un imobil unic.

La 29 ianuarie 2014, Lilia Trifan a depus o cerere suplimentară la cererea de chemare în judecată, solicitînd recunoașterea nulă a recipiselor din 30 iulie 2007 și 31 iulie 2007, partajarea averii în devălmășie, stabilind o proporție de 60% ei și 40% lui Ghenadie Trifan din totalitatea imobilelor și din sumele bănești.

Prin hotărîrea Judecătoriei sectorului Ciocana municipiul Chișinău din 10 martie 2014 a fost admisă acțiunea Liliei Trifan parțial. Instanța a dispus recunoașterea după Lilia Trifan, c/p 0990712272308, dreptul de proprietate asupra: apartamentului nr.53, str. Mihai Sadoveanu 24/5, nr. cadastral 0100312.235.02.053, în valoare de 1 179 400 (un milion o sută șaptezeci și nouă mii patru sute) lei; garajului cu nr. cadastral 0100312.235.02.019, în valoare de 98

600 (nouăzeci și opt mii șase sute) lei, mun. Chișinău str. Mihai Sadoveanu 24/5, nr.8; beciul nr. cadastral 0100312.235.02.021 în valoare de 27 570 (douăzeci și șapte mii cinci sute șaptezeci) lei, mun. Chișinău str. Mihai Sadoveanu 24/5, nr.10; subsolul nr. cadastral 0100312.235.02.020 în valoare de 20 732 (douăzeci mii șapte sute treizeci și doi) lei, mun. Chișinău str. Mihai Sadoveanu 24/5, nr. 11, iar în total în valoare de 1 326 302 (un milion trei sute douăzeci și șase mii trei sute doi) lei, în rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încetat dreptul de proprietate a lui Trifan Ghenadie asupra cotelor-părți din bunurile atribuite cu drept de proprietate Liliei Trifan. A fost admisă parțial acțiunea reconvențională înaintată de Trifan Gh. Instanța a dispus a recunoaște după Trifan Ghenadie c/p 2000027007048 dreptul de proprietate asupra apartamentului nr.20, bd. Mircea cel Bătrîn 12, mun. Chișinău, nr. cadastral 0100311.105.01.020 în valoare de 923 900 (nouă sute douăzeci și trei mii nouă sute) lei; atribuirea lui Trifan Ghenadie a costului autoturismului BMW X5, n/î K TG 005 în sumă de 440 000 (patru sute patruzeci mii), primiți ca urmare a înstrăinării autoturismului, iar în total suma de 1 363 900 (un milion trei sute șaizeci și trei mii nouă sute) lei, în rest acțiunea reconvențională s-a respins, ca neîntemeiată. S-a încetat dreptul de proprietate a Liliei Trifan asupra cotei părți ideale din apartamentului nr.20, bd. Mircea cel Bătrîn 12, mun. Chișinău, nr. cadastral 0100311.105.01.020. S-a încasat de la Trifan Ghenadie în beneficiul Liliei Trifan diferența, pentru bunurile atribuite în proprietate în sumă de 37 598 (treizeci și șapte mii cinci sute nouăzeci și opt) lei. S-a încasat de la Trifan Ghenadie în beneficiul Liliei Trifan cheltuieli de judecată în sumă de: 2340 (două mii trei sute patruzeci) lei, achitați de reclamantă pentru efectuarea expertizei și 8 000 (opt mii) lei, pentru asistență juridică, iar în total suma de 10 340 (zece mii trei sute patruzeci) lei. S-a încasat de la Lilia Trifan diferența taxei de stat neachitată în beneficiul statului, în sumă de 5822 (cinci mii opt sute douăzeci și doi) lei. S-a încasat de la Trifan Ghenadie taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015 au fost respinse ca lipsite de temei cererile de apel declarate de Lilia Trifan și Ghenadie Trifan. A fost menținută hotărîrea Judecătoriei sectorului Ciocana municipiul Chișinău din 10 martie 2014.

La 12 mai 2015, avocatul în bază de mandat, Pavel Zamfir, în interesele lui Ghenadie Trifan a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015, solicitînd casarea integrală a deciziei recurate și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să-i fie atribuit lui Ghenadie Trifan dreptul de proprietate asupra apartamentului nr.53, cu patru odăi, din mun.Chișinău, str. M.Sadoveanu 24/5, garajului cu suprafața de 20,7 m.p. și două subsoluri cu suprafața de 6,6 m.p. și de 7,0 m.p. din același bloc, iar lui Lilia Trifan să-i fie atribuit apartamentul

nr.20 din bd. Mircea cel Bătrîn 12, mun.Chișinău și suma de 400 000 (patru sute mii) lei ca urmare a înstrăinării autoturismului BMW X5, ori să fie admisă integral acțiunea reconvențională și respinsă acțiunea inițială.

În motivarea cererii a indicat că decizia instanței de apel este nefondată, bazată pe aplicarea eronată a normelor de drept material, iar concluziile instanței vin în contradicție cu circumstanțele pricinii și cu probele anexate la dosar.

A menționat că, la partajarea bunurilor instanța de judecată nu a luat în calcul suma împrumutată – 15 000 (cincisprezece mii) euro.

Consideră că merită o apreciere critică și argumentul instanțelor de judecată precum că, apartamentul cu 4 odăi, amplasat în mun. Chișinău, str. M. Sadoveanu 24/5, a fost atribuit intimatei pentru ca copilul să beneficieze de condiții prielnice, ori la moment copilul locuiește și își face studiile în Italia și nu există necesitatea de a se instala cu traiul în acest apartament. Mai mult ca atât, recurentul achită și pensia de întreținere, estimată la 500 (cinci sute) euro lunar.

La 06 iulie 2015 Lilia Trifan a depus referință la recursul declarat de Ghenadie Trifan, solicitînd a considera recursul dat ca fiind inadmisibil.

Examinînd recursul declarat de avocatul în bază de mandat, Pavel Zamfir, în interesele lui Ghenadie Trifan, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015, prin prisma argumentelor invocate în recurs, în raport cu materialele dosarului și prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca fiind neîntemeiat, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.a) din Codul de Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Litigiul în cauză vizează partajarea de către Ghenadie Trifan și Lilia Trifan a bunurilor proprietate comună în devălmășie, dobândite în timpul căsătoriei și anume: automobil de model BMW X5, an.2008, cu nr. de înmatriculare 2008, apartamentul nr.20 din bd. Mircea cel Bătrîn nr.12, mun. Chișinău, apartamentul nr.53 din str. M.Sadoveanu nr.24/5, mun.Chișinău, garajul și 2 subsoluri aflate pe aceeași adresă.

Instanța de recurs reține că, părțile nu invocat careva obiecții asupra regimului juridic de proprietate comună în devălmășie al bunurilor menționate, iar pretențiile părților s-au limitat la modul de partajare a acestor bunuri.

Conform art.373 din Codul Civil, (1) În cazul împărțirii bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților, părțile lor se consideră egale. (2) Bunurile proprietate comună în devălmășie a soților pot fi împărțite atât la divorț, cît și în

timpul căsătoriei. Împărțirea bunurilor comune în timpul căsătoriei nu afectează regimul juridic al bunurilor care vor fi dobândite în viitor.

Art.25 alin.(3) din Codul Familiei prevede că, în caz de neînțelegere, determinarea cotei-părți a fiecărui soț în proprietatea în devălmășie, precum și împărțirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească.

În conformitate cu art.26 al Codului Familiei, la împărțirea proprietății în devălmășie a soților părțile soților sînt considerate egale, iar instanța judecătorească este în drept să diferențieze cotele-părți în proprietatea în devălmășie a soților, ținînd cont de interesele unuia dintre soți și/sau de interesele copiilor minori.

În speță, instanța de judecată a decis să atribuie cu drept de proprietate Lilei Trifan apartamentul nr.53 din str. Mihai Sadoveanu 24/5, cu nr. cadastral 0100312.235.02.053, garajului cu nr.8, nr.cadastral 0100312.235.02.019, amplasat în mun. Chișinău, str. Mihai Sadoveanu 24/5, beciul cu nr. cadastral 0100312.235.02.021, amplasat mun. Chișinău str. Mihai Sadoveanu 24/5, nr.10 și subsolul cu nr. cadastral 0100312.235.02.020, amplasat în mun. Chișinău str. Mihai Sadoveanu 24/5, nr. 11, iar lui Ghenadie Trifan i s-a atribuit cu drept de proprietate apartamentul cu nr.20 din bd. Mircea cel Bătrîn nr.12, mun. Chișinău, cu nr. cadastral 0100311.105.01.020 și costul autoturismului BMW X5, n/î K TG 005, care a fost înstrăinat de către Ghenadie Trifan.

Astfel, ca urmare a împărțirii proprietății comune în devălmășie, Lilei Trifan i s-a atribuit bunuri a căror valoare constituie suma de 1 326 302 (un milion trei sute douăzeci și șase mii trei sute doi) lei, iar lui Ghenadie Trifan bunuri a căror valoare constituie suma de 1 363 900 (un milion trei sute șaiszeci și trei mii nouă sute) lei. În vederea ajustării valorii bunurilor partajate, instanța de judecată a dispus încasarea din contul lui Ghenadie Trifan în beneficiul Lilei Trifan a sumei de 37 598 (treizeci și șapte mii cinci sute nouăzeci și opt) lei.

Colegiul consideră că instanța de judecată, la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie s-a ghidat de principiul egalității în drepturi și în mod echitabil a determinat bunurile proprietate privată a fiecărei părți, ori soluția dată de instanța de judecată a urmărit atît separarea bunurilor, cît și compensarea diferenței valorii bunurilor separate, fapt care în speță a fost realizat în mod just.

În condițiile în care apartamentul cu nr.53, cu nr. cadastral 0100312.235.02.053, garajului cu nr.8, cu nr.cadastral 0100312.235.02.019, beciul cu nr. cadastral 0100312.235.02.021, cu nr.10 și subsolul cu nr. cadastral 0100312.235.02.020 sunt amplasate pe aceeași adresă, în mun. Chișinău str. Mihai Sadoveanu 24/5, iar raportul de expertiză nr.2097 din 12 noiembrie 2013 a concluzionat asupra imposibilității partajării în natură a bunurilor imobile menționate, Colegiul consideră că aceste bunuri în mod echitabil și rațional au fost

atribuite cu drept de proprietate privată unei singure părți, evitând în acest mod eventuale impedimente în exercitarea dreptului de proprietate, ori instanța a separat și a atribuit părților cu drept de proprietate bunuri imobile amplasate la diferite adrese.

Cu privire la argumentele recurentului invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că, în esență recurentul urmărește substituirea bunurilor care i-au fost atribuite de către instanța de judecată cu bunurile care i-au fost atribuite intimatei, practic schimbarea ordinii de stabilire a dreptului de proprietate.

În aceste sens, Colegiul consideră abordarea recurentului ca fiind neîntemeiată și care nu poate fi reținută. Însuși recurentul accentuează faptul că copilul minor, Cătălina Trifan, an.1998, locuiește împreună cu mama – intima Lilia Trifan, circumstanță de care în mod just instanța de judecată a ținut cont la partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie, atribuindu-i Liliesei Trifan apartamentul cu 4 camere din str. Mihail Sadoveanu, în detrimentul apartamentului cu 3 camere din bd. Mircea cel Bătrîn, ori interesul copilului în acest caz impune diferențierea condițiilor partajării în sensul acordării condițiilor mai bune acelei părți la care locuiește copilul.

Abordarea recurentului precum că copilul, Cătălina Trifan, nu locuiește în Republica Moldova nu poate fi reținută în vederea admiterii recursului, ori faptul aflării peste hotare a copilului nu exclude și nu limitează drepturile și interesele copilului minor, iar în condițiile în care se decide partajarea a 2 bunuri imobile – apartamente, prin prisma art.26 al Codului Familiei, în mod logic și firesc urmează să se țină cont și de domiciliul copilului minor, ori din materialele dosarului reiese că copilul locuiește cu mama, Lilia Trifan. Însuși recurentul a evitat să argumenteze necesitatea atribuirii imobilului cu 4 camere, în detrimentul imobilului cu 3 camere, deși recunoaște că copilul locuiește cu intima, fapt ce presupune necesitatea unui spațiu locativ mai mare în vederea asigurării condițiilor optime de dezvoltare a capacităților copilului.

Totodată, Colegiul consideră că instanța de judecată în mod just și echitabil a apreciat necesitatea atribuirii lui Ghenadie Trifan a costului automobilului de model BMW X5, n/î K TG 005, în condițiile în care bunul dat a fost înstrăinat anume de recurent și nu a fost probat faptul că intima a beneficiat de suma obținută ca urmare a înstrăinării acestui bun.

În privința criticilor invocate de recurent precum că, la partajarea bunurilor nu s-a ținut cont de suma de 15 000 (cincisprezece mii) euro, care a fost împrumutată de la Bagarotto Pierluigi, Colegiul le consideră declarative și neîntemeiate, ori recurentul a evitat să probeze că împrumutul a fost acordat în vederea necesităților comune și că intima a cunoscut despre acest fapt.

Colegiul reiterează concluzia instanței de apel și conchide că, prin prisma art.118 din Codul de Procedură Civilă, recurentul a eșuat probarea faptului că intimata a cunoscut despre contractul de împrumut și că a beneficiat de suma împrumutului, motiv pentru care datoria în cauză nu a fost considerată ca fiind comună, ori nu s-a constatat contractarea împrumutului în interesul comun al soților.

Prin urmare, Colegiul consideră recursul declarat de avocatul în bază de mandat, Pavel Zamfir, în interesele lui Ghenadie Trifan împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015 ca fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins, ori instanța de apel a adoptat o decizie legală, ca urmare a elucidării complete a tuturor circumstanțelor cauzei și examinării în mod obiectiv a probelor prezentate.

Reieșind din cele menționate, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul în bază de mandat, Pavel Zamfir, în interesele lui Ghenadie Trifan.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2015 în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lilia Trifan împotriva lui Ghenadie Trifan privind partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și acțiunea reconvențională înaintată de Ghenadie Trifan cu privire la partajarea bunurilor și includerea datoriei de 15.000 euro în bunurile supuse partajării.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecător –

Svertlana Filincova

Judecători –

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Elena Covalenco

Sveatoslav Moldovan